یادداشت روز

چند معیار مهم در ارزیابی دولت روحانی و رئیسی

۱-یک معیار مهم در ارزیابی مدیران، میزان رضایت و امیدی است که در میان ملت یا دشـــمنان برمی‌انگیزند. مدیران به همان میزان که در خدمت به مردم موفق باشند، موجب کینه دشمن خواهند شد. در این صورت، طبیعی است زبان دشمنانی که روی نقاط ضعف و گرفتاری مانور می‌دادند، کُند شـــود و به ناچار، خبرهای خوب را سانسور کنند. این واقعیتی اســـت که پس از راه‌اندازی طرح ملی غدیر و تامین آب ۴.۷ میلیون نفر در ۲۶ شهر و ۱۶۰۸ روستای خوزستان به چشم آمد. رسانه‌های بیگانه و دنباله‌های آنها ترجیح دادند حاصل همت و تلاش چندهزار مهندس و کارگر ایرانی را سانسور کنند. آنها در حالی ناراحتی خود را از شادمانی مردم بروز دادند که ظرف چند سال گذشته، با بهانه کردن مشکل آب، به التهاب و ناامنی در خوزستان دامن زده بودند.

۲- پروژه آبرسانی غدیر، متاسفانه ۱۲ سال به طول انجامیده بود. بهانه، فقدان منابع مالی بود. پروژه تا ســـال گذشـــته، فقط ۴۵درصد پیشـــرفت داشت و قرار بود سه سال دیگر هم طول بکشد! اما با همت دولت و قرارگاه ســـازندگی خاتم‌الانبیا(ص)، ظرف ده ماه به سرانجام رسید تا مردم شریف خوزستان، بیش از این در رنج نباشند. این، یکی از ده‌ها مصداق احیای اعتماد و امید و نشاط در میان مردم است. دولت، درست در زمانی که به مهار قتل‌عام روزانه ۷۰۹ نفر در اثر کرونا همت می‌گماشت، در زمینه گسترش دیپلماسی و افزایش درآمدهای نفتی و غیرنفتـــی جدیت به خرج داد و ضمنا، ظرفیت‌های ملی را تدریجا به میدان آورد. این‌گونه بود که دهان رسانه‌های آمریکایی و انگلیسی و صهیونیستی چه در موضوع کرونا و چه معضل آب خوزستان دوخته شد.

۳- اکنون دیگر خبری از یاوه‌گویی نتانیاهو نیســـت. او ۲۰ خرداد ۱۳۹۷ گفته بود «مردم ایران قربانی یک رژیم استبدادی بی‌رحم هستند که حتی آب مورد نیاز را هم از آنها دریغ می‌کند. عیسی کلانتری وزیر پیشین کشـــاورزی [رئیس وقت سازمان محیط‌زیست] اشاره کرد که به‌دلیل آسیب‌های محیط‌زیستی، ۵۰ میلیون نفر از جمعیت ایران ناچار به ترک خانه خود خواهند بود.» نتانیاهو در ادامه می‌گوید: «اسرائیل از مردم ایران حمایت می‌کند و می‌خواهد به نجات تعداد بی‌شماری از آنها کمک کند. ما از فناوری خوبی برخورداریم و می‌توانیم حدود ۹۰ درصد از آب فاضلاب خود را بازیافت کنیم. اسرائیل توانایی لازم برای جلوگیری از این فاجعه زیست‌محیطی را دارد. اسرائیل وبسایتی به فارسی برای آموزش مقابله با بحران آب راه‌اندازی کرده. ما به کشاورزان ایرانی نشان می‌دهیم چگونه خانواده خود را سیر کنند. مردم ایران نباید به تنهایی در برابر چنین رژیم بی‌رحمی بایستند»!

۴- ایـــن لاف گزاف، در حالی بود که رژیم صهیونیســـتی در کنار مدیترانه، با بحران آب و خشکســـالی دســـت به گریبان بود. روزنامه‌ها آرتس همان زمان هشدار داده بود «حتی اگر امسال پربارش باشد، اسرائیل همچنان در وضعیت بحران آب باقی خواهد ماند. مقامات ذی‌ربط می‌گویند، دریاچه طبریه به‌عنوان بزرگ‌ترین منبع آب، تا چند سال دیگر به‌طور کامل از بین می‌رود و به مرداب تبدیل می‌شود». روزنامه تایمز اسرائیل هم به نقل از سازمان آب رژیم صهیونیستی هشدار داده بود در صورت تداوم وضعیت بحرانی، ممکن است در برخی مناطق، هیچ آبی در لوله‌ها وجود نداشته باشد. رژیم صهیونیستی از بزرگ‌ترین واردکنندگان آب در منطقه بوده است.

۵- ســـخنان فریبکارانـــه نتانیاهو، دقیقا همـــان زمانی بود که صهیونیســـت‌ها از آمریکا می‌خواســـتند برای به زانو درآوردن ملت ایران، فشار تحریم‌ها را «حداکثری» کنند. در عین حال، گروهک‌های تروریســـتی مزدور سیا و موساد و MI۶، سرگرم تحریک به اغتشاش و اقدامات خرابکارانه در مناطقی مثل خوزســـتان بودند. نخست‌وزیر مستاصل اسرائیل در ویدئوی مذکور، روی سخنان کسی (معاون بعدی رئیس‌جمهور و رئیس ســـازمان محیط‌زیست در دولت روحانی) مانور می‌داد که دو سال بعد، رئیس سازمان محیط‌زیست شد؛ اما نه تنها اتفاق سازنده‌ای در این سازمان رخ نداد، بلکه کسی به معاونت سازمان انتخاب شد که همکار رسانه‌های ضدایرانی و جاسوس بیگانگان بود. جاسوسان محیط‌زیستی مرتبط با موساد، در همین دوره بازداشت شدند.

۶- ناتوان‌نمایی کشـــور، بدون کمترین همـــت و تدبیر برای حل مشـــکلات، و موکول کردن مسئولیت‌ها به بســـتن با کدخدا، ویژگی بارز مدیریت اشرافی غربگراست. در رأس این مدیریت، کسی بود که ۱۷ خرداد ۹۴ گفت «تحریم‌های ظالمانه باید از بین برود تا سرمایه بیاید، تا مسئله محیط‌زیست، اشتغال جوانان، و صنعت حل شود، تا آب خوردن مردم حل شود، تا منابع آبی زیاد شود». طبیعتا، تا وقتی مشکلات سر جای خود بود و دولت، اهتمام جدی به حل مشـــکلات نمی‌کرد، دلیلی نداشـــت دشـــمن، تحریم‌ها را بردارد. ما با یک چرخه دائما کاهنده و تحلیل‌برنده توانمندی‌های ملی مواجه بودیم. باورکردنی نیســـت؛ اما اوایل مرداد ۱۳۹۴ (دو ماه بعد از سخنان آقای روحانی) آقای «ع- ف» از نمایندگان حامی دولت در مجلس نهم گفت: «احســـاس می‌شود در ۱۲ سال گذشته، اروپا از ورود ابرهای بارشی به آسمان ایران جلوگیری کرده، و از زمان توافق، آب و هوا به کلی متحول شده(!) باران‌هایی که به‌صورت سیل درآمده حتما همین باران‌های بلوکه‌شده ایران بوده که پس از لغو تحریم‌ها آزاد شـــده. مشاهده می‌کنید شرایط جوی بعد از مذاکرات تغییر کرده و بارش‌ها افزایش پیدا کرده و گرما کاهش یافته. به نظر می‌رسد علت خشکسالی‌های اخیر، جنگ و جدال هسته‌ای بوده است»! این در حالی بود که برجام، صرفا امضا شده بود و تازه، از اواخر دی‌ماه ۹۴ به اجرا درمی‌آمد!

۷- چالش مشابه مسئله آب، مشکل تامین برق و گاز بود. قطع برق همزمان با گرمای بی‌سابقه، کلافه‌کننده و آزاردهنده شده بود. سطح چالش به این حد نازل رسیده بود که مردم و فعالان اقتصادی از دولت می‌خواستند جدول خاموشـــی‌ها را اعلام کند تا بتوانند برنامه‌ریزی کنند؛ اما همان هم دریغ می‌شد. کشـــور در حالی دچار چالش شده بود که می‌توانست و باید، طبق سند چشم‌انداز، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و برنامه توسعه، صادرکننده برق و گاز در منطقه باشد؛ بدون نفت، ارزآوری داشـــته باشد و سازوکار مبادلات با همسایگان را چنان در هم بتند، که تحریم از خاصیت بیفتد. اما متاسفانه، مدیریتی که در حوزه نفت می‌گفت «پالایشگاه‌سازی، کثافت‌کاری است»، در حوزه نیرو ادعا می‌کرد «ساخت نیروگاه برای ۲۰۰ ساعت، توجیه اقتصادی ندارد و زیر بار فشـــار مافیای نیروگاه‌سازی نمی‌روم»؛ در حوزه ساخت‌وساز مســـکن هم که می‌توانست پیشران رونق اقتصاد کشور باشد، افتخار می‌کرد حتی یک واحد مســـکونی نساخته؛ و مدیر چهارم مدعی بود «تاکید بر خودکفایی در تولید گندم اشتباه است»!

۸- یک معیار مهم در ارزیابی عملکرد مدیران، میزان امیدی است که در میان ملت برمی‌انگیزند، و بُغضی که در دل دشمنان پدید می‌آورند. اگر تسریع در بهره‌برداری از پروژه آبرسانی، مردم را امیدوار و شادمان می‌کند، طبیعی اســـت که دشـــمنان مترصد برای ایجاد نارضایتی را سر خشـــم بیاورد و مثلا قرارگاه خاتم‌الانبیای سپاه پاسداران را بارها تحریم کنند. در ماجرای تحریم بنزین هم مهندســـان سپاه بودند که به ســـاخت پالایشگاه ســـتاره خلیج‌فارس همت گذاشتند و با تولید و صادرات بنزین، تحریم‌کننـــدگان را تحقیر کردند. نقطه مقابل این رویکرد، مدیریتی بود که با حذف کارت سوخت (شفافیت)، موجبات قاچاق روزانه ۱۰۰ میلیارد تومان (۱۴۴ هزار میلیارد تومان ظرف ۴ سال) را فراهم کرد و با سوءتدبیر عجیب خود، مجال آشوب‌افکنی را در آبان ۱۳۹۸ به دشمن داد.

۹- اکنون می‌توان بـــه حکمت بیانات رهبر انقلاب در دو دیدار به فاصله یک ســـال پی برد. ایشان ششم مرداد ۱۴۰۰ در آخرین دیدار با دولت دوازدهم فرمودند: «دیگران باید از تجربه‌های شما استفاده کنند. یک تجربه عبارت است از بی‌اعتمادی به غرب. در این دولت معلوم شد که اعتماد به غرب جواب نمی‌دهد؛ به ما کمک نمی‌کنند و هرجا بتوانند ضربه می‌زنند؛ آنجایی که ضربه نمی‌زنند، آنجایی است که امکانش را ندارند؛ این تجربه بسیار مهمّی است. مطلقاً نبایستی برنامه‌های داخلی را به همراهی غرب موکول و منوط کرد، چون قطعاً شکست می‌خورَد. شـــماها هم هرجایی که کارهایتان را منـــوط کردید به غرب، ناموّفق ماندید؛ هرجایی که قد عَلَم کردید و حرکت کردید، موفّق شدید. نگاه کنید کار را؛ کارکرد دولت‌های یازدهم و دوازدهم این‌جوری است. هرجا شـــما موضوعات را به توافق و مذاکره با غرب و آمریکا و مانند اینها موکول کردید، آنجا ماندید و نتوانستید پیش بروید؛ چون آنها کمک نمی‌کنند، دشمنند دیگر... یک‌بار توافق‌ها را نقض کردند و کاملاً بی‌هزینه نقض کردند. و الان هم که گفته می‌شـــود بایستی تضمین بدهید که نقض نمی‌کنید، می‌گویند تضمین نمی‌دهیم».

بقیه در صفحه ۱۱

مدیرمسئول کیهان در مصاحبه با فارس:

مذاکره، شتر مجنون است به کوی لیلی نمی‌رود

حســـین شـــریعتمداری تحریم‌هـــای اقتصادی را تنها اهـــرم باقی‌مانده در دســـت آمریکا بـــرای مقابله با ایران اسلامی عنوان کرد و گفت: از این روی با جرات می‌توان گفت که ایـــن مذاکرات راه به جایی نمی‌برد و می‌بینید که تاکنون از «ناکجاآباد»! بیرون نرفته است.

حســـین شـــریعتمداری مدیرمســـئول روزنامـــه کیهان در گفت‌وگو با خبرنـــگار خبرگزاری فارس گفت: چالش هســـته‌ای ۲۰ ســـاله کشـــورمان با آمریکا و اروپا به وضوح نشان می‌دهد که حریف نگران تولید سلاح هسته‌ای از جانب ایران نیســـت، بلکه از آن به‌عنوان بهانه‌ای برای تحریم‌ها اســـتفاده می‌کند و از آنجـــا که تحریم‌های اقتصادی تقریباً تنها اهرم باقی‌مانده در دست آمریکا برای مقابله با ایران اسلامی اســـت، هرگز از آن دست نخواهد کشید.

وی افـــزود: از این روی مذاکره بـــرای لغو تحریم‌هـــا آب در هاون کوبیدن اســـت و با جرأت می‌توان گفت که این مذاکرات راه به جایی نمی‌بـــرد و می‌بینید که تاکنون از «ناکجاآباد»! بیرون نرفته است.

مدیرمســـئول روزنامه کیهان در ادامه گفت: به‌عنوان مثال یکی از مـــوارد اختلاف تاکیـــد ایران بر تضمین آمریکا مبنی بر پایبندی به تعهداتش است و آمریکا با صراحت اعلام می‌کند که تضمین نمی‌دهد! خُب! این چه توافقی است که طرف مقابل حاضر نیست درباره عمل به تعهداتش تضمیـــن بدهد؟! وقتی آمریـــکا اعلام می‌کنـــد که حاضر نیســـت برای عمل بـــه تعهداتش تضمین بدهد، بـــا صراحت اعلام کرده اســـت که اهل توافق نیست! یعنی مذاکـــره می‌کنیم که توافق نکنیم؟!

شریعتمداری گفت: نگاهی به چالـــش ۲۰ ســـاله بیندازید! انگار شرح وظیفه و دســـتورالعملی که برای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تعریف شده اســـت، پیشگیری از صنعت هســـته‌ای صلح‌آمیز ایران، بازرسی‌های فراگیر از مراکز نظامی کشورمان به بهانه فعالیت هسته‌ای اعلام نشده! و ارائه اطلاعات نظامی ایران به آمریکا، اسرائیل و برخی از کشورهای اروپایی است.

وی افزود: به گفته آقای اسلامی ریاست محترم سازمان انرژی اتمی ایران؛ صنعت هسته‌ای ایران کمتر از ۲ درصد از ظرفیت هسته‌ای جهان را تشکیل می‌دهد اما ۲۵ درصد از بازرسی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران اختصاص یافته است!

مدیرمسئول روزنامه کیهان در پاسخ به این سؤال خبرنگار فارس کـــه چاره چیســـت؟ گفت: خروج از NPT. ما در پی تولید ســـلاح هسته‌ای نیســـتیم ولی بیشترین فشار آژانس روی ایران متمرکز شده است و در همان حال هند، پاکستان و کره شـــمالی دارای سلاح اتمی هستند و عضو NPT هم نیستند.

شریعتمداری تصریح کرد: البته اسرائیل هم عضو NPT نیست و دارای سلاح هســـته‌ای است. ولی رژیم صهیونیستی حساب دیگری دارد و بایـــد از صفحه روزگار محو شود.

وی گفـــت: مـــواد ۳، ۴، ۵ و ۶ پیمان منع گســـترش سلاح‌های هســـته‌ای یعنی همـــان ان‌پی‌تی بـــر مبادله دانش هســـته‌ای میان کشـــورهای عضو این پیمان تاکید دارد و تبادل تجهیزات مورد استفاده در بهره‌گیری صلح‌آمیز از این دانش را به کشورهای عضو توصیه می‌کند امـــا در مورد ایران فقط به فقط بر انجام بازرس‌های گســـترده تاکید شده است!

مدیرمســـئول روزنامه کیهان افـــزود: فراز و نشـــیب‌های چالش ۲۰ ســـاله کمترین تردیدی باقی نمی‌گذارد که اگـــر اهل باج دادن نباشیم ـ که دولت کنونی این‌گونه نیست ـ مذاکرات هرگز به نقطه‌ای نخواهد رسید که منافع کشورمان را در پی داشـــته باشد و سرانجام به این نتیجه می‌رســـیم که تنها راه پیـــش رویمان خروج از NPT است.

شریعتمداری اضافه کرد: ماده ۱۰ معاهـــده ان‌پی‌تی، این حق را برای تمام کشـــورهای عضو قائل شده اســـت. وی در پایان، مذاکره با آمریکا را به «شـــتر مجنون» در داستان ملای رومی تشبیه کرد و گفت: مجنون که آهنگ کوی لیلی داشت بر ناقه‌ای نشست که کره‌ای در شهر داشت.

در مجنون شوق رفتن به کوی لیلـــی موج مـــی‌زد ولـــی ناقه که تـــاب دل کنـــدن از کـــره خود را نداشت، قدم از قدم برنمی‌داشت و چنین بود که به قول ملای رومی «یـــک دو روزه ره بدین احوالها- مانده مجنون در تردد ســـالها» ... مجنون در نهایـــت چاره کار را در آن می‌بیند که از ناقه پیاده شـــود و راه کـــوی لیلی را بـــه پای خود بپیماید.

المیادین:

عملکرد آژانس انرژی اتمی مصداق سیاسی‌کاری و استاندارد دوگانه است

پایـــگاه اینترنتی شـــبکه «المیادیـــن» در گزارشـــی به عملکرد غیرقابل قبول آژانس انرژی اتمی و وجود سیاسی‌کاری و معیارهای دوگانه در رسیدگی این نهاد، به پرونده‌های مختلف پرداخت.

پایـــگاه اینترنتـــی شـــبکه «المیادیـــن» در گزارشـــی بـــه رونـــد کار و فعالیت‌هـــای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اشاره کرده و مهم‌ترین چالش‌هـــا در عملکرد آن را سیاســـی‌کاری، وابستگی به قدرت‌های جهانی و انحراف از مسیر درست در بررســـی‌های فنی خود برشمرده است. این گزارش همچنین به خارج بودن رژیم صهیونیستی از دایره نظارت ســـازمان انرژی اتمی و عـــدم اطلاعـــش از فعالیت‌های هسته‌ای تل‌آویو اشاره می‌کند که نشانگر اســـتانداردهای دوگانه این نهاد است.

سیاسی‌کاری و انحراف از واقعیت

در ایـــن گزارش آمده اســـت: اتهامـــات بـــه آژانـــس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر سیاسی بودن ارزیابی‌ها، انحـــراف از حقیقت در بررســـی‌ها، عدم تعهد به بی‌طرفی و فعالیت آن به عنوان بازوی ایالات متحده آمریکا مانند همه ساختارها و نهادهای سازمان ملل متحد ادامه دارد. این انحرافـــات و اتهامات در مذاکـــرات فعلی برنامه هســـته‌ای ایران که در مسیر ادعاهای آژانس بین‌المللی انـــرژی اتمی قرار دارد، مشهود اســـت. در حالی که بسته شدن این پرونده توام با سیاسی‌کاری روی وضعیت تهـــران تاثیر زیادی ندارد؛ در حالی که واشنگتن اصرار دارد مسیر مذاکره را از رابطه تهران با سازمان ملل منحرف کند.

بر اســـاس این گزارش، «اکثم سلیمان» روزنامه‌نگار و کارشناس مسائل اروپا، درخصوص شیوه کار و فعالیـــت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با شبکه المیادین، در اشاره به تفاوت لحن صحبت‌ها و مواضع «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللـــی انرژی اتمی در مذاکرات رفـــع تحریم‌های ایران و نیروگاه زاپروژیا اوکراین، تصریح کرد: «لحن صحبت‌های مدیرکل آژانس بین‌المللـــی اتمی دربـــاره نیروگاه زاپروژیا، لحنی دیپلماتیک است؛ و دلیل این لحن ترس از سیاسی‌شدن روند رسیدگی‌های آژانس است که سابقه‌ای تاریخی دارد؛ آژانس انرژی اتمـــی نباید مثل پلیس غرب عمل کنـــد، بلکه باید عملکرد و نقش آن باید صرفاً عملکردی فنی باشد.»

وی در ادامـــه ایـــن گفت‌وگو خاطرنشان می‌کند که ترس مسکو از رسیدگی به موضوع نیروگاه زاپروژیا این اســـت که کرملین می‌داند این مســـئله فقط به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برنمی‌گردد، بلکه به تمام نهادهای سازمان ملل مرتبط می‌شود که روند فعالیت‌شان سیاسی شده است. این کارشـــناس مسائل اروپا تاکید می‌کند که «سیاســـی کاری هرگز از روند رسیدگی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از جمله در پرونده هســـته‌ای ایران دور نبوده است». وی در ادامه توضیح می‌دهد که تجارب تاریخـــی از پرونده‌های عراق گرفته تا ســـوریه، سوءظن‌ها به فعالیت‌ها و رونـــد کاری آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان منع اشاعه سلاح‌های شیمیایی را تقویت کرده و مشروعیت می‌دهد. موضوع برای ایران روشـــن است که امضای توافقنامه بدون بسته‌شـــدن پرونده آژانس، توافق را بی‌معنا می‌کند.

فعالیتی خاکستری بر مبنای استانداردهای دوگانه

به گزارش المیادین، نکته جالب توجه این اســـت از ایـــن آژانس به عنـــوان «دیده‌بان هســـته‌ای» یاد می‌شود، اما در واقع نظارت آن تنها به اعضای معاهده منع گســـترش سلاح‌های هسته‌ای محدود می‌شود. بنابراین، در چنین معادله‌ای رژیم صهیونیستی خارج از کنترل آژانس باقی می‌ماند؛ نتیجه آن اســـت که تل‌آویو بر سیاســـت خاموشـــی و سکوت هســـته‌ای خود، باتوجه به همدســـتی با جامعـــه بین‌الملل و حمایت‌های آمریکا، پافشاری کرده و به مســـیر نادرســـت خود ادامه می‌دهد. گذشـــته از چشم‌پوشـــی آژانس انرژی اتمی از وجود زرادخانه هسته‌ای رژیم صهیونیستی، علامت سؤال‌های دیگری نیز در ارتباط با عملکرد آژانس طی سال‌های گذشته ایجاد شده است. این علامت سؤال‌ها به ویژه درخصوص روابط آشـــفته آژانس با ایران و برنامه هســـته‌ای آن، در حالـــی کـــه برنامـــه تهران اهداف صلح‌آمیز را تایید می‌کند و از آژانس می‌خواهد که از سیاسی‌شدن بررسی‌ها پرهیز کند.

در ادامه این گزارش آمده است: آژانس انرژی اتمی بعد از سخنرانی «دوایت آیزنهـــاور» رئیس‌جمهور ایالات متحده در برابر مجمع عمومی ســـازمان ملل در سال ۱۹۵۳ تحت عنوان شعار «تسخیر اتم برای صلح» تأســـیس شـــد، اما تولد رسمی آن سه سال بعد با اتفاق آرا ۸۱ کشور شـــکل گرفت. آژانس انرژی اتمی به عنوان نهادی حســـاس و بخشی مهم از ســـازمان ملل متحد موظف است با کشـــورهای عضو و شرکای متعددی در سراســـر جهان تعامل داشته باشد و کار کند؛ کار فعالیتی که باید در چارچوب ماموریت دوگانه اشاعه هسته‌ای در زمینه‌های علمی صلح‌آمیز و نظارت بر این روند اشاعه صلح‌آمیز، در جهت حصول اطمینان از عدم اســـتفاده از آن برای اهداف نظامی باشد.

مقام آمریکایی: در حال بررسی پاسخ ایران هستیم

«ساموئل وربرگ»، سخنگوی منطقه‌ای وزارت امور خارجه آمریکا در گفت‌وگـــو با شـــبکه تلویزیونی «الشرق» تصریح کرد که کشورش در حـــال رایزنی بـــا متحدان خود درخصوص پاســـخ ایـــران به نقطه نظرات آمریکا در مورد پیش‌نویس توافق هسته‌ای است و آمریکا پاسخ خـــود را پس از پایـــان رایزنی‌ها به اتحادیه اروپا که نقش میانجی را ایفا می‌کند، ارسال خواهد کرد.

ســـخنگوی منطقـــه‌ای وزارت خارجه آمریکا تصریح کرد: آمریکا در حـــال هماهنگـــی و رایزنـــی با متحدان اروپایـــی امضاکننده این توافق (انگلیس، فرانســـه و آلمان) اســـت. وی افزود: باید نقطه نظرات ایران را بررســـی کنیـــم و در زمان مناسب از طریق میانجی اروپایی به آن پاسخ خواهیم داد.

این مقـــام آمریکایی گفت که آمریکا معتقد اســـت که «تا زمانی که بر سر همه جزئیات توافق نکنیم، توافقی وجود ندارد.»

وربرگ در ادامـــه گفت وگو با شـــبکه تلویزیونی الشرق گفت که کشورش معتقد است که «تحقیقات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نباید به شروط بازگشت به توافق هسته‌ای مرتبط شـــود زیرا ایران با توجه به تعهداتش در معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای بایستی با آژانس همکاری کند.»

این مقـــام آمریکایی در بخش دیگری از ایـــن مصاحبه گفت که آمریکا ســـازوکارها و ابزارهای لازم را برای برخورد با آنچه به زعم وی «چالش‌های امنیتی از جانب ایران به‌ویـــژه در حوزه برنامه موشـــکی است» دارد.

برپایه ایـــن گزارش، وربرگ در ادامه همچنیـــن مدعی «خطرناک بـــودن» برنامه دفاعـــی و بازدارنده موشکی ایران شد و آن را «خطری برای امنیت آمریکا و متحدانش در خاورمیانه- حتی در صورت بازگشت به توافق هســـته‌ای ســـال ۲۰۱۵ میلادی-» خواند.

روایت نماینده مجلس از پیش‌نویس توافق احیای برجام

«علی خضریان» نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در یادداشتی درباره پیش‌نویس توافق احیای برجام نوشـــت: «در نشست با فعالان دانشـــجویی دانشگاه‌های تهران پیرامون متـــن پیش‌نویس مذاکرات وین، ضمن انتقاد از برخی پنهان‌کاری‌هـــا و کلی‌گویی‌ها که منجر به انحـــراف از محتوای متن می‌شـــود، بر ضرورت بهره‌مندی از ظرفیت فعالان سیاسی و دانشگاهی در جهت بررســـی و نقادی با هدف رسیدن به یک توافق خوب تأکید شد.

خضریان نوشت: بر اساس متن پیش‌نویـــس، این‌طور نیســـت که آمریکا، تحریم‌های برجامی را رفع و ســـپس ما آن را راســـتی‌آزمایی کنیم و در صـــورت رفع تحریم‌ها، ایران اقدامات کاهشـــی هســـته‌ای خود را بعد از تحقق آن دو شـــرط، انجام دهد. بلکـــه قبل از رفع همه تحریم‌ها، ایران باید اقدامات خود را انجام دهد. برای نمونه، در ضمیمه سوم توافق، ۶ مرحله در نظر گرفته شده است و در صورت امضای این متن، پس از روز جمع‌بندی، آمریکا سه دســـتور اجرایی که مربوط به تحریم‌هـــای نفتی نیســـت را رفع می‌کنـــد و ایران بلافاصله قبل رفع تحریم نفتی و راســـتی‌آزمایی آن، عمده اقدامات کاهشـــی هسته‌ای خود را آغاز می‌کند.

نماینده مردم تهران افزود: یکی از موضوعاتی که می‌بایست در متن توافق به آن توجه شود این است که آمریکا می‌بایست تضمین دهد که از توافق خارج نشده، مکانیسم ماشه را اعمال نکـــرده و تحریم جدیدی وضع یا باز وضع نکند، اما متأسفانه هیچ‌یک از تضامین بیان‌شده تاکنون در متن توافق اخذ نگردیده اســـت به‌طوری کـــه در بنـــد ۱-۵ تصمیم کمیسیون مشترک، سخنان بایدن و یا به تعبیری مکتوب آن در ۳۰اکتبر ۲۰۲۱ به‌عنوان یک تضمین محکم مـــورد پذیرش قرار گرفته اســـت. جالب‌تر آن‌کـــه در همین بیان نیز به‌جای اینکه آمریکا به ایران تضمین دهد، انجام تعهدات آمریکا مشروط به انجام تعهدات ایران شده است!

بقیه در صفحه ۱۱

خبر ویژه

زیان راهبردی و هنگفت آلمان از حذف نیروگاه‌های هسته‌ای

با تشـــدید بحران تامین انرژی در آلمان، معلوم شـــد حذف نیروگاه‌های هسته‌ای، چه هزینه گزافی برای این کشور بزرگ صنعتی به همراه داشته است.

روزنامه دنیای اقتصاد در بررسی «وابستگی انرژی به عنوان پاشنه آشیل اقتصاد آلمان» نوشت: آلمان یکی از اقتصادهای پیشرفته جهان است. داده‌های بانک جهانی نشان می‌دهد این کشور بزرگ‌ترین اقتصاد اتحادیه اروپاست.

در پایان ســـال ۲۰۲۱ میلادی اقتصاد آلمان از نظر تولید ناخالص داخلی اسمی در رتبه چهارم قرار گرفت. همچنین از نظر شاخص برابری قدرت خرید این کشـــور در رتبه پنجمین اقتصاد جهان قرار دارد. علاوه بر این، براســـاس برآوردهایی که از ســـوی صندوق بین‌المللی پول صورت گرفته اســـت کشور آلمـــان به‌تنهایی بیش از ۲۵ درصد اقتصاد اتحادیه اروپا را در ســـال ۲۰۲۱ میلادی به خود اختصاص داده اســـت. در ابتدای سال ۲۰۲۲ میلادی کشور آلمان به عنوان هفتمین مصرف‌کننده عمده انرژی جهان شناخته شده است. در این سال مصرف سالانه انرژی در آلمان به بیش از ۱۲۱۹۳ پتاژول رسیده اســـت که بیش از ۷۵ درصد آن از طریق ســـوخت‌های فسیلی، ۶/۲ درصد از طریق انرژی هسته‌ای و ۱۶/۱ درصد نیز با استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر فراهم شده است.

آلمان یکی از نخســـتین کشورهایی اســـت که سیاست زیست‌محیطی انرژی‌وند (Energiewende) را با هدف کاهش تولید کربن و رساندن سطح آن به تولید کربن ســـالانه صفر در پیش گرفته و در تلاش اســـت با استفاده از منابـــع تامین انرژی ایمن مصرف آن دســـته از منابع انرژی را که خطرات زیســـت‌محیطی بالقوه‌ای دارند قطع کند. بر اساس این، و بر پایه طرحی که بیش از یک دهه است آغاز شده است و در پایان سال ۲۰۲۲ میلادی تکمیل می‌شـــود، آلمان بهره‌برداری از نیروگاه‌های هســـته‌ای خود را متوقف خواهد کرد که همین مســـئله به معنای از دسترس خارج شدن بیش از ۶/۲ درصد از منابع انرژی کشور است.

بـــا این وجود، آمارها نشـــان می‌دهد فعلا وابســـتگی آلمـــان به واردات انرژی فســـیلی در ســـطح بالایی (بیش از ۷۵ درصد) قرار دارد. علاوه بر این، برآوردهای اقتصادی نشـــان‌دهنده آن است که حذف انرژی هسته‌ای سالانه برای اقتصاد آلمان بیش از ۱۲ میلیارد دلار هزینه در بردارد که بخش عمده آن به سبب افزایش مصرف انرژی‌های فسیلی بوده است که باعث‌شده میزان مواجهه شـــهروندان آلمانی با آلودگی‌های ناشی از مصرف انرژی‌های فسیلی افزایش یابد و به این ترتیب نرخ مرگ در اثر آلودگی انرژی‌های فسیلی رشد داشته باشد.

اقتصاد آلمان در یک دهه گذشـــته در نتیجه دو سیاست زیست‌محیطی حذف تدریجی نیروگاه‌های هســـته‌ای و توقف کامل استخراج ذغال‌سنگ از معادن خود به‌صورت فزاینده‌ای به واردات انرژی از کشورهای خارجی وابسته شده است. این نخستین ریسک ژئوپلیتیک عمده‌ای است که آلمان در حوزه انرژی با آن روبه‌رو شده است. دومین ریسک ژئوپلیتیک انرژی که آلمان باید با آن کلنجار برود مربوط به هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی اســـت که حذف نیروگاه‌های هسته‌ای از چرخه تولید انرژی به همراه داشته است، چرا که به علت گران بـــودن هزینه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر و چالش‌های متعددی که در زمینه توسعه زیرساخت‌های این حوزه وجود دارد همچنان سرعت این کشور برای بهره‌برداری از آنها به حد کافی رشد نکرده است و همین موضوع زمینه‌ساز رشد اســـتفاده از سوخت‌های فسیلی شده که مصرف آنها مشکل آلودگی زیست‌محیطی و رشد مشکلات مربوط به سلامتی را به همراه داشته است. برآوردها نشان می‌دهد کشور آلمان تنها در حوزه خدمات اجتماعی این مشکل، ۱۲ میلیارد دلار هزینه داشته است. ضمن آنکه هزینه اقتصادی واردات و مصرف سوخت فسیلی به بیش از ۲۰ میلیارد دلار می‌رسد. بنابراین پیامدهای انسانی و اقتصادی حذف نیروگاه‌های هسته‌ای دومین ریسک ژئوپلیتیکی است که آلمان با آن مواجه است. سومین ریسک ژئوپلیتیک که آلمان با آن مواجه است افزایش وابستگی این کشور به واردات انرژی از کشورهای خارجی بوده است که به‌خصوص مسئله روسیه برای اقتصاد و سیاست خارجی این کشور هزینه‌زا شده است.

شرق: دنبال تضمین آمریکا نگردید برجام از اول هم داوطلبانه بود(!)

روزنامه غربگرایی که زمانی ادعا کرده بود «امضای کری تضمین است»، حالا می‌گوید: ایران بدون گرفتن تضمین و بدون مطالبه بسته شدن پرونده سیاسی آژانس، برجام را احیا کند!

«شـــرق» نوشت: روند پر افت‌وخیز برای احیای برجام در یک سال و نیم اخیر، با افتی دیگر مواجه شد.

افت جدید در منحنی امید بعد از بیانیه سخنگوی وزارت خارجه آمریکا رخ داد که مدعی شـــد «متأسفانه پاسخ ایران سازنده نیست». هم زمان یک سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا نیز از «بسته شدن چند شکاف در چند هفته اخیر و باقی ماندن برخی شکاف‌های دیگر» گفته بود.

در همین زمینه نشریه پولیتیکو به نقل از یک مقام آمریکایی، نقل کرده که «ما در حال بررسی پاسخ ایران هستیم؛ اما اصل مسئله این است که این پاسخ اصلا دلگرم‌کننده نیست». او اضافه کرده است که «بر مبنای این پاسخ به نظر می‌رسد که عقبگرد کرده‌ایم».

صرف نظر از اظهارات مقامات آمریکایی که می‌تواند تبلیغی و با توجه به سیاست داخلی باشد، تنها راهی که برای حدس محتوای پاسخ ایران وجود دارد، مرور آخرین اظهارات مقامات ایرانی است. آقای امیرعبدالهیان در جریان سفر به مسکو بر دو نکته، یکی تضمین‌ها و دیگری پادمان، تأکید کرده بود. ایشان درباره تضمین‌ها بر لزوم «یک متن نیرومند در موضوع تضمین... و ضمانت‌های قوی‌تـــر و قابل اعتمادتر» در این زمینه تأکید و اضافه کرده بود که «موضوع حل وفصل مسائل باقی مانده پادمانی در آژانس هم مورد توجه جدی ماست»؛ بنابراین می‌توان حدس زد که موضوعات اصلی باقی مانده ممکن اســـت این دو موضوع باشد. درباره تضمین‌ها و با توجه به سابقه پایبندی کامل ایران به برجام ۹۴ و خروج کاملا بی‌دلیل آمریکا از توافق، ایران بدون تردید حق دارد به آمریکا بی‌اعتماد باشـــد؛ اما مسئله این است که آیا «ضمانت‌های قوی‌تر و قابل اعتمادتر» اساسا ممکن است یا خیر.

واقعیت این است که از ابتدا قرار بود برجام یک «برنامه عمل داوطلبانه» برای ایجاد اعتماد باشـــد. مهم اینکه شکل گیری این توافق به این صورت به ســـود ایران بود؛ چرا که تعهدات هسته‌ای ایران در قالب ان پی تی و موافقت نامه پادمان مشخص است و ایران نباید خود را به تعهدات بیشتر و الزام‌آوری ورای دو سند مذکور متعهد می‌کرد. آنچه موجب خروج آمریکا از برجام شد، پدیده ترامپ بود که در تاریخ حدودا ۲۴۰ ساله آمریکا یک استثنا بود؛ کمااینکه او از شماری دیگر از توافقات آمریکا نیز خارج شد و حتی برای خروج از ناتو هم دورخیز کرده بود.

در چنین پس زمینه‌ای، آنچه مهم اســـت، این است که تضمین حقوقی و اقتصادی برای برجام ممکن نیســـت. به علاوه، حتی خروج از یک عهدن